

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21-ਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਨਬੀ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ।

(38) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। *ਤੇਜ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ* . ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21-ਏ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 1944 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 1 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਜੋ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

(39) ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ. _ ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁੱਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਦਯਾਨ ਅਤੇ ਐਗਲੋ-ਵੈਦਿਕ ਕਾਲਜ ਮੈਨੇਜਿੰਗ
ਕਮੇਟੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨ.

I.L.R. Punjab and Haryana

(1972)1

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2058।

12 ਅਗਸਤ 1971 ਈ.

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ (1969 ਦਾ XXI)-ਸੈਕਸ਼ਨ 5(3)-ਕੀ ਖੇਤਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਹੈ-ਚੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ- ਗੜ੍ਹ-ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ — ਧਾਰਾ 5(3) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ — ਕੀ ਅਵੈਧ-ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ (1966 ਦਾ XXXI)- ਧਾਰਾ 72— ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ — ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ—ਕੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)- ਧਾਰਾ 245, 246 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਸੂਚੀ II, ਐਂਟਰੀ 11— ਕੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ — ਸੰਸਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਨੁਛੇਦ 4(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੂਜਾ ਭਾਗ — ਆਰਟੀਕਲ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ— ਚਾਹੇ ਧਾਰਾ 368 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਪਕ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੀਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੁਝ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5(3) ਖੇਤਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(ਪਰਾ ੪)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚ "ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਡੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੇਂਦਰੀ ਕਲਾ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੀ. ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣੇ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੱਕ

ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਵਿਛਨਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ। (ਪਰਾ 14))

I.L.R. Punjab and Haryana

(1972)1

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 72, ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 245 ਅਤੇ 246 ਅਤੇ ਐਂਟਰੀ 11 ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। - ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। (ਪਰਾ 14)

(ਪ੍ਰਤੀ ਨਰੂਲ, ਜੇ.),—ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4(1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

- (i) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਜਾਂ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ (ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ "ਪੂਰਕ, ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ" ਉਪਬੰਧ ਕਰਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ;
- (ii) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੀ- - ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ;
- (iii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੋਧਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ;
- (iv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ (ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੀਆਂ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

"ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ" ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਹਨ-

- (a) ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ; ਜਾਂ
- (b) ਕੁਝ ਅਸੰਭਵ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ; ਜਾਂ
- (c) ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜੀਵਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਉਹ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਅਧੀਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਧਾਰਾ 368, (ਪੈਰਾ 19) ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

226/227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 16 ਮਾਰਚ, 1970 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਅਕਤ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜੇ.ਐਨ.ਕੇ ਐਸ਼ਲ , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਮਆਰ ਦੇ ਗਿਨੀਬੋਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ , ਇੱਕ ਵਕੀਲ ।

ਐਚ.ਐਲ.ਐਸ.ਆਈ.ਬੀ.ਐਲ. , ਏ. ਡਵੇਕੇਟ - ਜੀ. ਐਨਰਲ , ਪੀ " ਅਨਜਬ , ਐਮ. ਆਰ. ਐਸ . ਹਰਮਾ ਐਸ ਐਨੀਅਰ ਡੀ ਇਪੁਰੀ ਏ ਡਵੇਕੇਟ -ਜੀ ਐਨਰਲ , ਪੀ. ਅਨਜਬ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਕੇ. ਏਗ , ਡੀ ਇਪੁਰੀ ਏ ਡਵੇਕੇਟ ਜੀ ਐਨਰਲ , ਪੀ. ਅਨਜਬ 1 ਲਈ ਜਵਾਬ .

ਐਮ ਕੇ ਐਨ ਅੰਬੀਅਰ , ਐਸ ਵੀ ਐਨਕਿਤੋਸਵਰਨ , ਦੇ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸ ਅਰਹਾਦੀ , ਐਨ ਐਸ ਬੀ ਹਤੀਆ , ਐਸ ਉਰਜਿਤ ਐਸ ਇੰਘ ,
ਡੀ ਐਸ ਐਨ ਈਹਰਾ , ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਐਮ ਅਹਾਜਨ , ਇੱਕ ਵਕੀਲ , ਜਵਾਬ ਦੇ ਲਈ ।

I.L.R. Punjab and Haryana
ਨਿਰਣਾ.

(1972)1

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਉਲੀ , ਜ਼. -ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ 1947 ਦੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ,
7 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ
ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1947 ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੀਟ ਸ਼ਿਮਲਾ ਜਾਂ
ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ
ਲਈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਸੋਲਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ , ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ
ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੀਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ"। ਇਹ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ
ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ। ਇਹ ਸੂਚੀ
ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਇਸ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ
ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1960 ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੁਆਰਾ
ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"27 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲਾਹੌਰ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨੇ
ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ।"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

"ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ
ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ
ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
"

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਖੇਤਰੀ
ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ
ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦਯਾਨੰਦ ਐਂਗਲੋ ਵੈਦਿਕ ਕਾਲਜ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਚਲਾਏ
ਗਏ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 14 ਕਾਲਜ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ
ਸਾਰੇ ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ, 1969, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 30 ਜੂਨ, 1970 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 14 ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 4, 4(2), 4 ਦੀ ਸੀਵਧਾਨਕ

ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।
 (3) ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 14, 19(1)(c) ਅਤੇ (f), 26, 29(1) ਅਤੇ 30(1)
 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀਆਂ
 ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 16 ਮਾਰਚ, 1970 ਦੀ
 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, "ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ- ਪੰਜਾਬ
 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

ਜੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ
 ਨੂੰ ਨਿਭਾਏਗੀ" ਅਤੇ "30 ਜੂਨ, 1970 ਨੂੰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
 ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ
 ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ
 ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ
 ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ
 ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ
 ਲਈ ਪੀ 'ਅਨਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ
 ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਸਮਾਜ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ 16 ਮਾਰਚ, 1970 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ
 ਨੂੰ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਲਜ ਦੀ
 ਅਯੋਗਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ
 ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, r ਦ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ
 ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

, (3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ,
 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 72, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
 ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 5(3) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ
 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ
 ਉਲਟ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (1) ਪੰਜਾਬ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 245 ਅਤੇ 246 ਅਤੇ ਐਂਟਰੀ
 11 ਦੀ ਸ਼ੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ;

3 ਡਬਲਯੂ

I.L.R. Punjab and Haryana

(1972)1

(2) ਪੰਜਾਬ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਕੱਲੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਹੈ;

(3) (a) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3), ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖੇਤਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬੇਕਾਰ ਹੈ।
ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

(4) ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

(1) ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ, ਜਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਮਿਟੀਜ਼ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਭਾਗ II ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ, ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ, ਨਿਯਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਿਨ ਅਜਿਹੇ d ਦੇ ਅਧੀਨ ■ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(2) ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਲਈ।

(3) ਸ਼ੰਕਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 (ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 7 ਆਫ 1947), ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1961 (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। 1961 ਦਾ 32), ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1925 (1925 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 8) ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Dayan and Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

- (4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ।
ਆਈ

ਇਹ ਧਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ VII ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ* ਸੈਕਸ਼ਨ 67 ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨਵੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਹੁ-ਯੂਨਿਟ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 70 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5-ਡੀ ਨੂੰ ਮਲਟੀ-ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1942, ਕੁਝ ਬਹੁ-ਯੂਨਿਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀ' ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 71 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 73 ਨੇ ਕੁਝ ਰਾਜ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 77 ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਸੋਲੂਵੀਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕੁਝ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 72 ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕਾਲਜਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ* ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ I n 39 ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ-

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰੱਖਿਆ

ਜਾ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸਹੂਲਤਾਂ . ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਉਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਰਹੇ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ 'ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ' ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ - ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਟ, ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੀ। ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣੇ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੱਕ, ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ

Dayan and Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਜੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ. ਇੱਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਵਰਗੀਆਂ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਪੈਟਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ 1950 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੈਟਰਨ ਇਹ wiM | ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰ ਦੂਜਾ ਰਾਜ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਸੀ। ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਜ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ? ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਰ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੀਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ. ਇਸ ਕਾਰਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। .

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹੋ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 12 ਸਤੰਬਰ 1969 ਨੂੰ ਇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਰੂਪਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਲਾਕਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾਖਿਅਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤਾ ਨੰ: 2 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ, ਮੈਂ

ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ ਸਖਿਪ ਵਿੱਚ ਨਿਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ

ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਕ, ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 245 ਅਤੇ 246 ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ "ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ"। "ਕਾਨੂੰਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਚਿਤ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਕੋਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ I, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 4(1) ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ - ਪਰਿਣਾਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਕ, ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਪਰ ਉਹ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਵਾਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ। ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਰਾਜ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਇਕਭਾਸ਼ੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਪਹਾੜੀ ਹਿੱਸਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰਕ, ਸੰਭਾਵੀ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਮੁੜ-ਸੰਗਠਨ। ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਜਦੋਂ

ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ :-

“ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ, ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਗਠਨ, ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ? ਕਿਸੇ ਅਸਥਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 13 (1) ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੋਂ ਹਟ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 170 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 60 ਦੀ ਬਜਾਏ 54 ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵੈਧ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 170(1) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਅਵਧੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰੂਪ ਲਈ ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 72 ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਨੇ ਧਾਰਾ 245 ਅਤੇ 246 ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 944.

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ II। ਇਹ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਰਟ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ, ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਲਈ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 5(3) ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁਹਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਟੇਰੀ ਟੇਰੀਅਲ - ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੈ ਜੋ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੀਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ 11 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ

Dayanand Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Gurdev Singh, J.)

ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਟ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਨ। ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਲੇਬੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਰਗੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਵਰਗੀਆਂ ਇਸਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5(3) ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੁਝ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜ ਨੂੰ - ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦੇਵੇ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੋਰੀਮੈਰਿਟ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

G URDEV SINGH , J.- (10) ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। . ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 368 ਵਾਲਾ ਭਾਗ XX ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 368 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਰਟੀਕਲ 4 (2) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਛੇਦ 368 ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਥਿਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਰਥ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Dayanand Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Gurdev Singh, J.)

(11) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵੇਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4(1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਜੋ, ਜਦੋਂ ਵੀਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਆਰਟੀਕਲ 2 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 3 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ-

ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਸੰਬੰਧੀ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਸਮੇਤ - ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ।”

(12) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੋਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(13) ਆਰਟੀਕਲ 4(1) ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ "ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਬੰਧ" ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ *ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ*, (ਡੀ -) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ' ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਵੰਡ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ।

- ਧਾਰਾ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਜਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ, ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਗਠਨ ਲਈ ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਨ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ, ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ, ਦਾਖਲ ਜਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਧਾਨਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(14) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 170(1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 54 ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 170 ਵਿੱਚ ਇਹ। ਧਾਰਾ 333 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੱਠ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨੀਆਂ, ਸ਼ਾਹ ਜੇ., ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: -

“ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਐਕਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿੰਨੀ ਮਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਦੁਆਰਾ ਨਮੂਨੇ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ, ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਗਠਨ, ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 1^1) ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ

Dayanand Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Narula, J.)

ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੋਂ ਹਟ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ:

“ਧਾਰਾ 170(1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਧ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪਰ C1 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ. ਅਨੁਛੇਦ 4 ਦੇ (2), ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 368 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

(15) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4 ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ J ਅਤੇ II ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਸੰਸਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ "ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਉਪਬੰਧ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

• "ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਉਪਬੰਧ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ; ਆਰਟੀਕਲ 4 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਦ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ,

(16) ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੱਥਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੇ ਤਹਿਤ “ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖਿਆ” ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ- (ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਪੜ੍ਹਨਾ) ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ, 1966, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 72(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਸਨਮਾਨ”। 'ਕਾਨੂੰਨ' ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਉਹ 'ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਤੁਲੀ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(17) ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3), ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ :-

ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ (ਜ਼ਬ ਸੈਕਸ਼ਨ

(1) ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ - ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। :

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

(a) ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਜੋ ਸੀ

ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾਂਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ; ਅਤੇ

Dayanand Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Narula, J.)

- (b) ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। "

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 5. ਜਿਵੇਂ ਹੀ 16 ਮਾਰਚ, 1970 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਚਾਰ ਨਾਮੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣੇ ਸਨ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਕਤ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5(3), ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1960 ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੱਟਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 27 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲਾਹੌਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਪਵਾਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਨੂੰ ਅਪਵਾਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5(3) ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ (ਸਬੰਧਤ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਖੌਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਲੀ, ਜੇ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 1969 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 5(3) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(18) ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ” ਵਾਕ ਵਿੱਚ “ਕਾਨੂੰਨ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ। ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XI ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾ ਆਰਟੀਕਲ 245 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 246 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ। ਇਹ ਨਿਵੇਕਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 246 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 'ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੰਘੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। - ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ 11 ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖਿਆ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਐਕਟ II ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ" (ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ) ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੀ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਨਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ। 1956 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦ

Dayanand Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Narula, J.)

ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ VII ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁਣ। ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ "ਉਤਰਾਹਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ" ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 'ਸੇਵਾਵਾਂ' ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਦਾ ਸਿਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (4) ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੁਆਇੰਟ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ" ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਭਵ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧਿਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹਿ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਰਾਜ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਵੀ ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ " ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ" ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਨੁਕੂਲਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72(1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

(19) ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4(1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਸਹੀ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫੀ ਲੰਮੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: -

- (i) ਉਹ ਸੋਧਾਂ ਜੋ ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਜਾਂ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ (ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ "ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ" ਹਨ, ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ:
- (ii) ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ 'ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ;
- (iii) ਸੀਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੋਧਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਡੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ;
- (iv) ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ (ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ "ਪੂਰਕ, ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ" ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ

Dayanand Anglo-Vedic College Managing Committee v. The State of Punjab, etc. (Narula, J.)

ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ (ਏ) ਕਿਸੇ ਅਸਥਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਜਾਂ (ਸੀ) ਜੀਵਨ ਦੀ ਧਾਰਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ; ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰਟੀਕਲ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੀਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਅਨੁਛੇਦ 368 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ: -

(i) 1966 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਨੇ ਧਾਰਾ 245, ਅਨੁਛੇਦ 246, ਜਾਂ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ;

(ii) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 11;

(iii) ¹ Section 55(3) of the 11969 ਐਕਟ i aa ਹੈ? - ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ; ਅਤੇ

(iv) 1969 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਖੇਤਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਕੰਚਨ